(سر محرر)
(پاینده محمد)
(فرحت)

اداره خانه
ده افغانان کابل

(همه امورات تحریریه)
(به اداره خانه)
(بنام مدیر)
(فرستاده میشود)

امان افغان
۱۳۳۷

(دورهٔ امن و امان پاینده باد)
(فرحت افغانستان پاینده باد)

قیمت سالیانه
دار السلطنهٔ کابل ۷
روپیه کابلی
در اطراف داخلهٔ مملکت
۱۱ روپیهٔ کابلی
(در خارج مملکت)
۱۳ روپیهٔ کابلی
(هر هفته یکبار)
(نشر میشود)
قیمت یک نسخهٔ آن
در کابل ۸ پیسه میباشد
(اوراق که درج نشود)
(اعاده نمیشود)

تاریخ شمسی ۲۲ میزان ۱۳۰۰ شمسی — تاریخ ۱۳ صفر المظفر ۱۳۴۰ قمری
تاریخ انگریزی ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۱ عیسوی

(جشن استقلال افغانستان در سفارت خانهٔ افغانیه مقیمهٔ طهران)

ـ بتقریب جشن استقلال دولت علیه مستقله افغانستان در طهران (پایتخت دولت علیه ایران) بتاریخ سوم سنبله لیل جمعه باشکوهی بکمال جوش و خروش انعقاد یافته از هشت بجهٔ شام روز مذکور الی سه بجهٔ شب دوام ورزیده حضار مجلس وزراء موجوده و سابقه و شهزادگان عظام و سفرای دول معظمه و اعضای محترم وزارت جلیله خارجیه و اشراف درجه اول ازطرف سفارت (افغانیه) دعوت گردیده چراغان مفصلی باطرانه های موزیک ها و تزئین و آرائش سفارت بطرز کارهای اوروپائی بذریعه موسیو پری تواه فرانسه ترتیب و تنظیم یافته قریب هشت ساعت بکمال وجد و سرور دوام ورزیده نطق هائیکه در تقریب این لیلهٔ بادان و شکوه در سفارت خانه ما مقیمه طهران بظهور رسیده اینک از ملاحظهٔ قارئین با تمکین امان افغان گذارش می یابد :ـ

(صورت نطق آقای رئیس الوزراء)

خیلی خوش وقتم که موقع تصدی من بامور مملکتی با جشن سال سوم دولت علیه مستقله

افغانستان تصادف کرده است والبته عموم حضار محترم نیز درمسرت وشادمانی این جشن استقلال بامن شریك هستند خصوصاً خوشوقتی من بیشتر ازین است که وقتیکه بمملکت افغانستان نزدیکتر بودم شخصاً در ایجاد روابط معنوی وحقیقی بین الدولتین شرکت داشتم ملت ومملکت افغانستان نظر به علائق تاریخی و نژادی همواره با ایران دارای روابط معنوی و حقیقی بوده اند نظر بهمین علائق قدیمه و نظر بجامعهٔ اسلامیه، هیچ وقت دولت ایران افغانستان را از خود جدا و بیگانه نمیدانستند — خوش بختانه افتتاح روابط سیاسی بین دولتین وعهدنامه جدید روابط تاریخی مارا تائید وتشئید نموده است وکمال مسرت را دارم که افتتاح روابط بوسیلهٔ شخص عزیز مکرم (مثل جناب سردار عبدالعزیزخان) که علائق سابقهٔ صمیمانه در مملکت داشته واجداد ایشان همیشه طرف توجه سلاطین عظیم الشان بوده‌اند، واقف شده است —

بدیهی است ، این جشن انتخاب نیز امید واری سرمایه تحکیم روابط ومناسبات درآتیه تکمیل میکند اینك باحترام این جشن باشکوه با کمال شعف وشادمانی جام شربت نوشکوار رابسلامتی اعلیحضرت امیر امان الله خان پادشاه ذیجاه مستقله افغانستان می نوشم وبقا وترقی آندولت خدادادرا ازقادر متعال مسئلت مینمایم —

(نطق عالیقدر جناب سردار عبدالعزیزخان
سفیر دولت مستقله

افغان ، درمقابل ، بیانات اتحاد آیت جناب آقای رئیس الوزراء دولت علیه ایران)

شکر وسپاس بی پایان بدرگاه خالق الی وجان که بین الامثال والاقران این بنده را مظهر شرافت بزرك تاریخی قرارداد . همانا اولین خدمتگاری هستم : — که برای تائید روابط و داد و استحکام رشته اتحاد بین الدولتین مساعیات خودرا بکار میبرم، و برسمیت سفارت افغانستان از جانب سنی الجوانب اعلیحضرت غازی تاجدار افغان، بدربار اعلیحضرت شهریار جوانبخت سلطان احمدشاه خان قاجار ، مأمورم .

امشب جشن اغاز سال سوم استقلال افغانستان است که حضور مبارك شهزاده اعظم حضرت (اعتضاد السلطنه) ، وسایر شهزاده گان، و بزرگان مملکت ایران ونمایندگان دول معظمه که از عین اتحاد بکمال گرم جوشی درا ینمحفل حضور بهم رسانیده‌اند ازورود دوستانه ویکجهتانه شان قلباً اظهار تشکر مینمایم .

ونیز ازطرز بیانات دوستانه اتحاد کوشانه حضرت آقای رئیس الوزراء

صمیمانه اظهار امتنان نموده ، ازبیان عرض تشکر این نکته هم خودداری نمیتوانم . از ورود خودم بدولت علیهٔ ایران ،

جنرال فن بیولو ، سرافسر ذیشان دولت آلمان که در مقابل جنك دولت فرانسه (نسبت بحفظ وطن مقدسه خود) داد جوانمردی و دلاوری را میداد

مراحم شاهانه را زیاده زیاده شامل حال خود وهمراهان خود یافته‌ام ومهمانان معظم اخص آمال و آرزوی دولت مستقله افغانیه داشتن روابط ودادیه ومناسبات حسنه باسائر دول معظمه (که بعضی ازنمایندگان محترم شان که رفقای عزیز من هستند درین

پیوسته بمراسم مهمان نوازی که : — ازمحسنات عادات ساکنین این خاك پاك است دائما بهره‌مند ، وکامیاب شده همیشه

مجلس جشن شرف حضور دارند) میباشد وبهترین کواه همان مسافرت های کنون سفرای فوق العاده افغانستان است دراروپا وآسیا ، بطوریکه همه اقایان مطلع ومستحضر میباشند — پس ازین زحمت نداده این مختصربیان خودرابدعای شوکت وشهامت شاهنشاه جم جاه وشاهزاد کان والاتبار وموفقیت وزراء عظام وسعادت نمایندکان دول معظمه وسائر ذوات معزز خاتمه میدهم وجام شربت خودرا بسلامتی اعلیحضرت همایونی نوشیده عرض میکنم زنده باد شهنشاه ایران ، پاینده باد دولت وملت سراپا شجاعت افغان !

حوادث داخلیه

نظامنامهٔ تشکیلات اساسیه افغانستان

﴿ مابعد ازشمارهٔ ١٦ ﴾

قاعدهٔ ١١٣ :— نائب الحکومه ازوظایف خود ، وازاستعمال بی جا ، وغفلت وسهل انکاری مامورینیکه در معیت او هستند در پیش حکومت مرکزی مسئول است بنابرین او مجبور است که مامورین ولایت خودرا بزیر نکرانی داشته باشد .

قاعدهٔ ١١٤ :— از امنیت وانضباط ولایت ، نائب الحکومه رأساً مسئول است بنابرین نائب الحکومه برای محافظهٔ امنیت مملکت ، به اتخاذ هرنوع تدابیر مختار و مأذون است . لکن هنکام ظهور احوال فوق العاده ازوزارت متعلقهٔ آن اذن بکیرد .

قاعدهٔ ١١٥ : — در موقعی که قوت کوتوالی به محافظهٔ امنیت مملکت کافی نباشد ، نائب الحکومه بکلانترین منصبدار فوجی که درولایت اوموجود باشد مراجعت کند ، وبقسمی که به کوتوالی قوة الظهر باشد بقدر لزوم جلب قوهٔ عسکری را میتواند .

قاعدهٔ ١١٦ : — در صورتیکه در یک کوشهٔ ولایت ، یک آثارشورش وبغاوت ، ویایک حرکت مخل امنیت عمومی مشاهده شود ، وحال وزمان باذن کرفتن از مرکز سلطنت مساعد نباشد ، نائب الحکومه مسئولیت اعلانرابرخود کرفته ، درداخل ولایت حکومت عسکری را که بیانش در یک فصل مخصوص می آید ، اعلان کرده میتواند .

قاعدهٔ ١١٧ :— در صورتیکه نائب الحکومه ، اشخاص مفسد وشور انکیزی که دفع کردن شانرا فوری لازم بداند ، وزمان باذن کرفتن ازوزارت داخلیه مساعد نباشد ، نظر به قرار وتجویزیکه از مجلس مشوره صادرمیشود محفوظاً بمرکز سلطنت فرستاده میتواند ، وبعداز آن مجبور است که کیفیت مذکوررابهمراهی اسباب موجبهٔ آن بوزارت مشارالیها اشعار دارد .

قاعدهٔ ١١٨ :— نائب الحکومه برای جرائمیکه از نوع قباحت باشند ، بنابر مروضاتیکه از طرف منصبدار کوتوالی پیش کرده شود ، به حبس اشخاص امرداده میتواند .

قاعدهٔ :— ١١٩ نائب الحکومه بغیرحق ماجرای ضرب هیچ کس بهرسبب وبهانهٔ که باشد مأذون نیست اساساً شکنجه بالکل ممنوع است ، مکرجزای ضرب رانظر بحکم شرعی که در نظامنامهٔ جزا صریح شده ؛ واز محکمهٔ عدلیه درباب ارباب جرایم صادر کردیده باشد ، بموجب احکام نظامنامهٔ مخصوص آن ، بواسطهٔ مامورین آن اجرا کرده میتواند .   (باقی دارد)

حوادث خارجیه

عالم اسلام

(سلطنت جمهوری کوچک ترین دنیا)

آیامیدانید که در سلسله کوههای پیرینه بین دولت فرانسه وهسپانیه یک علاقهٔ که دارای وسعت یک مربع میل موسوم بسانت جوش میباشد بنام یک سلطنت جداری جمهوری یادمیشود آری این سلطنت ازصدها سال بهمین یک وتیره بدون دست درازی دولت خارج ، مستقل وجاری مانده که تاامروزهیچ یک سلطنت توجه خودرا نسبت باخذآن مبذول نموده ، سببش اینست که علاقهٔ مذکور بانچنین جای وقوع یافته که استحکامات قدرتی را خیلی دارا است که ازاین سبب آنجا کسی رفته مداخلت نمیتواند کرد بحض ازمردم آن علاقه ، که به تعداد یکصدو سی نفرمیباشند حاکم بوده حکومت میکنند این سلطنت جمهوری یک کابینه بنام مجلس کبار داردکه دارای دوازده اراکین میباشد واین اراکین را باصطلاح خود شیخ مینامند صدر کابینه مذکور بحیثیت حاکم العلاقه بوده حکومت میکند

(مقدم)

(مسئله سرحد)

لندن ٢٦ سپتمبر — (٤ میزان)

سرولیم جانسن ممبرپارلیمان دراخبارمارننک پوست نسبت به تصفیه مسئله سرحدی نکارد بایدتوسیع وسائل ورسائل کرده شودودرعقب اضلاع سرحدی که ملحق بخط سرحد افغانی باشد یک سرک اعلی موتروکادی رو ساخته شود وهمان روپیه امدادیه که برای قبائل سرحدی داده میشودبصرف ساختن سرک برود — بعده مستر هکسن تقدیم آن تجویز را نمود که یک والی اعلی ریاست شمالی هند نظام کرده بود و آن چنانست

که حکومت، باید علاقجات سرحد را با آن دیاستهای که از سرحد چندان دور نیستند تقسیم کنند بشرطیکه ریاست ذمه‌دار حمله های سرحدی (نسبت بحکومت) بشود.

نصرت

(ورود شهزاده ایران)

عزت مآب عالی جناب محمد حسن میرزا (ولیعهد دولت ایران) بمعیت عموی خود (عین‌الدوله) وارد پیرس (دارالسلطنه فرانس) گردید، نماینده موسیو ملراند مراسم استقبالیه ایشان را بوجه احسن بذیرفت.

(پایونیر)

(قطع تعلقات ایران از انگلستان)

لندن — واقع نگار رایتر مقیم طهران می‌نویسد مستر آرمیتیج سمتهه که برای مشوره دادن ایران (نسبت بمعاملات مالی) از بریطانیا آمده بود واپس بوطن خود (انگلستان) مراجعت نمود وهمان خیال اخیرهٔ انعقاد معاهدهٔ ایرانی وانگلیسی که در دماغها پرورانیده میشد کامل مفقود وبی اثر گردید بلکه جرائد ایرانی برای وزیراعظم ایران تبریکات این امر را مینویسند که سامان رجعت مهمانان ناخواندهٔ انگلیسی را به سررشته درست ومعقول بهم رسانیدند لارد کرزن (وزیر خارجه بریطانیا برخلاف خواهش حکومت) قبضه داشتن خیالات افواج جنوبی را باین سبب اختیار نمود که بنزد افواج مذکور ذخائر گله وباروت موجود است بلکه لارد مذکور میگوید که گله وباروت شان برایرانیان فروخت نشود.

همدم

کوائف هند

جنگ موپلها

کالی کت ٢٨ سنتمبر (٦ میزان) بسبب شورش موپلها وبغاوت سکنه کالی کت وغیره علاقجات شورش پسندان مدراس تاامروز یکهزار و هشت صد و پنجاه و چهار نفر گرفتار ومحبوس شدند حسب اعلان مجریهٔ حاکم کالی کت معلوم میشود که دیروز مابین افواج انگریزی و موپلها جنگ ومقابلهٔ شدیدی واقع شد که از جانبین چندی زخمی وبعضی مقتول شدند.

(پایونیر)

محاکمه مستر محمد علی وشوکت علی ودیگر لیدران هند

دعوی این سرگردگان در کراچی شروع شد مگرایشان ثبوت صفائی وبرائت خود را پیش نکردند حکومت آن اشتهارات را در عدالت پیش نمود که بنام افسران اسلامی هفت رجمنت فوج انگریزی فرستاده شده بودند وبسبب سانسور بدست قوماندان فوجی رسیده بودند —

مولوی محمد علی یک تقریر طویل ایراد نمود اینکه —

من جوابات این الزامات را نمیدهم بلکه محض بعضی امور اشکال طلب را توضیح میکنم —: حکومت انگریزی از مدت درازی برعلیه اسلام یک جنگ صلیبی را جاری کرده است. مسلمانان احوالات وکوائف را ملاحظه کرده میروند و بدفعات انگریزان را متنبه ساخته از احکام اسلام آگاه نموده اند اگر احکام خلیفة‌المسلمین وپیروش مردم نظام حیدر آباد دکن برخلاف امر واحکام اسلام باشند ما بالضرور مخالفت خلیفه را خواهیم کرد اگر من سازش کرده ام سراً نکرده ام بلکه سازش اعلانیه نموده ام ما تاحال از برادران مسلمان خود غافل بوده صرف نظر کردم بودیم ونتیجه شنیعه انرا ملاحظه نمودیم اگرچه خودم ازین اشتهارات واقف نیستم مگر خوش هستم که جمعیت العلماء پیغام ربانی را تاسپاهیان فوج انگریزی هم رسانیده است وبقرار اطلاعات خودمن چنین یقین را اظهار نموده میتوانم که این کار را جمعیت العلماء بخوبی اجرا خواهند نمود من متشکر حکومت انگریزی هستم که ایشان درهندوستان اسلام را علناً اندار حرب داده اند —

(دیلی نیوز)

[احوال ترکیه]

(اعطای خطابه‌ها برای مصطفی کمال پاشا)

خبر واصله قسطنطنیه بتوسط رویتر (محکهٔ اطلاعات انگریزی) مظهراست که جمعیت ملی حکومت انقره، برای شهامت وشجاعت مآب مصطفی کمال پاشای مجاهد پرور حریت خواه، عهدهٔ (مارشل) وخطابهٔ معززهٔ (غازی) تقدیم نموده — غازی ممدوح میفرماید که تا قدم اخیرهٔ یونانیان را از خاک پاک ترکیه کاملاً قطع نمایم دست از شمشیر نخواهم کشید (دیلی نیوز)

(فتح ترکان احرار)

از لندن خبر رسیده که درین آوان قره فتح محاربه بنام ترکان احرار افتاده چنانچه یونانیان سراسر شکست خورده بهر سمت رخ بگریز اند و ترکان جانباز مشغول و سرگرم عملیات حربی خود برخلاف یونانیان میباشند

پایونیر

امداد وطنی

همان داکترهای که از قسطنطنیه بلحاظ اجرای خدمات طبیه بطرف انقره روان شده بودند در همین اوان وارد خاک پاک حکومت انقره گشتند وانشاءالله امید واثق است که با ترکان احرار دوش بدوش بوده مساعیات و خدمات طبی خود را صدقاً از

روی هم مذهبی و قومی اجرا دارند

(وکیل)

(اندیشهٔ جنك طویل در اناطولیا)

از لندن بتوسط رایتر (محکمهٔ اطلاعات) خبر رسیده اینکه درین آوان نسبت به پیش آمد جنك طویل (در انا طولیا) دول عظمی متردد الخیال دیده می شوند چرا که دول عظمی تا کنون بسبب جنك ماندکی خود مداخلت حربی نموده اند و یونان و ترك را بحال خود نگذاشتند که خود شان بدون مداخلت غیر، فیصلهٔ خصومات خود را بکنند مگر اکنون این چنین سیاست بیکار ثابت میگردد ظاهر شده است که اگر مقصد از نقص نارسی مالیهٔ ترك و یونان باشد پس مداخلت دول ضرور می شود.

پایونیر

(کامیابی ترکان و کردان در عراق عرب)

از خبر موصلهٔ شورش جدید عراق عرب معلوم می شود که هنوز هم تسلط (انگریزان) در آنجا جاری است برخلاف آن اخبار دیلی ایکسپرس درخواست می نماید که حکومت برطانیه تخلیهٔ عراق را مراعهٔ نماید چرا که ترکان و کردان یك شهر را از حد شمالی عراق عرب متصرف شده اند و کوشش قیام حکومت را در آنجا دارند و بقرار خیال حکومت که آرامی را بطیران طیاره ها و عملیات ده روزهٔ آن در عراق

می آورد آن هم بباعث حوصله و جرئت ترکان حاصل و پیدا نشد

(وکیل ماخوذ از دیلی اکسپرس)

(رجعت شاه یونان از محاذ انا طولیا)

شاه یونان و ولیعهدش بتاریخ هشتم میزان از محاذ حرب اناطولیا بطرف وطن خود مراجعت خواهند کرد (دیلی نیوز)

(تیاری بر خلاف امیر فیصل)

خبر قسطنطنیه مظهر است که کمالیان یك دسته فوج را بامر تحت نهال پاشا ترتیب میدهند که مردم کردهای باغی را پامال و برخلاف امیر فیصل شورشی در شمالی عراق عرب پیدا کنند و خیال دارند که عوض امیر فیصل، سردار سنوسی را بر تخت شاهی متمکن سازند (دیلی نیوز)

(انداز حرب بر خلاف البانیا)

لندن ٤ میزان - در سلسلهٔ تنازع سر حدی البانیا و سرویا، جنك جدید بلقان واقع شد نامه نگار رایتر از روما (دار السلطنهٔ ایطالیا) مینوسد که بقرار خبر برقی موصلهٔ دیلونه افواج سر حدی (سرویا) برای اهل البانیا اینچنین انداز حرب دادند که تا ۲٤ ساعت باید همان شش مقامات سر حدی را که اهمیت فوجی را داراست البانیا خالی نماید

همان بود که البانیا از حکم فوق اغماض نموده مقامات مذکوره را خالی نکرد بنا بران افواج سرویا تا بیست و چهار ساعت گلوله باری کردند و آن شهر را متصرف شدند.

(دیلی نیوز)

فرنگستان

(مامور قنفرانس امریکا در ممالك غیر)

خبر برقی واشنگتن (دارالسلطنهٔ اضلاع متحدهٔ امریکا) مظهر است که ایجنت های

شهزادهٔ وطن پرست آلمان اعنی (فریدرش) که نظر به حب الوطنی و تدافع محاربهٔ خارجی، مساعیات جانبازانه خود را در مقابل محاربه فرانس ابراز نمود

امتحانی بعمل آمده و بذیل ترمیم شونده در ان ممالک که خواهش اشتراک مجلس امریکا را دارند فرستاده شدند :-

(۱) محدود ساختن طاقت های بحری قرارداد و لا بیکه شرائط مقرره را پوره نموده طاقتهای بحری را محدود بتواند کرد

(۲) اجرای قواعد و ضوابط نگرانی راجع به جنسی های جدید لا کن بدوران جنگ

(۳) محدود ساختن قوای بری

(نسبت بمسائل مشرق و بحر الکاهل)

(۱) ساختن اصول قابل استعمال نسبت به مسائل چین —

(۲) اجرای تعمیل اصول فوق نسبت به رعایا :—

(۱) استحکام مقبوضات (ب) احکام استحکامی (ج) تحصیل اجازه اد خال اقوام عامه در املاک و تسلیم مساوات نسبت به اجراءات کسبی و انتظامی

(د) مراعات در حقوق اجاره و دیگر معاملات اقتصادی (ه) ترقی در خطوط آهن

(و) برابر بودن درجه پابندیهای سائبریا و چین

(۳) اجراءات نسبت به جزائریکه دارای حکمداران میباشند

(همدم)

(تردید الزامات برطانوی)

لندن ۲۶ سپتمبر — (٤ میزان) لارد کرزن که بنام بولشویکان یاد داشت نسبت به خلاف ورزی شان برخلاف عهد نامهٔ تجارتی فرستاده بود امروز بولشویکان از الزامات مرقومه لارد مذکور قطعاً انکار کردند می گویند که آن الزامات بالکل غلط است (پاینیر)

ادوار سنین عمریک اقبال

مابعد از شمارهٔ ۱٦

مژده بخشای ورود پنجهزار ملک امداد به نام حضرت خیر الناصرین گردید ، و مهم فتح بامداد ملک بکفایت رسید . و حضرت محمد بن عمر الواقدی در تاریخ فتوح الشام رقمطراز است که در اواخر سال هفدهم هجرت که سال چهارم خلافت حضرت امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه است شصت تن از مجاهدین اسلام که با طاعت امیر ابا عبیده علم مباهات می افراشتند بقوماندانی (خالد) بن ولید که (بعضی مورخین نسب افغان را بآن ذات شجاعت صفات منتهی میدانند) باشصت هزار عرب متنصره مقابله کرده بامداد نصرت بخشای حقیقی فتح یاب شدند .

لیکن مورخان نصارا چون این سخن را از حیز عقل بعید میدانند تردید مینمایند ، و افسانه میخوانند ، و بعضی از مورخین

(وضعیت آیرلاند)

وزیر اعظم انگلستان باز جواب خط رئیس جمهوریه آیرلند را ارسال نموده است - این جواب را تمام وزرای برطانیه پسند کرده اند - مضمون مکتوب صدر اعظم فرنگستان تا حال معلوم نیست مگر در مطالبهٔ آزادی کاملهٔ آیرلند هیچ ترمیم و منظور نخواهد شد صدر اعظم مذکور باز رئیس آیرلیند را بتاریخ ۱۱ اکتوبر (۱۸) میزان در یک مجلس مذاکرات مدعو نموده است (پاینیر)

عبد الجبار

ادبیات

ما بعد از شمارهٔ (۱٦)

یکرم بود از بزرگی حاوی اقلیمها
گشته اکنون قطعه قطعه از جفای اشقیا
هند و سند و مصر و ترکستان و دیگر ملکها
جمله اعضام بدند اکنون شدند از من جدا
آه وافسوس ای مسلمانان عالم الغیاث
ظلمها بینم ز دست کفر مردم الغیاث
دولت ترکی سرم بود و باید یغما سر شکست
نیمهٔ تن دولت ایران و آنهم مانده پست
چون بخارا دولتی دست بهیم قطع گشت
چون عراقم دیاری آه آمازدست رفت
یکرمق مانده بیایم (ملک افغان) چونکنم
سر ندارم تن ندارم ای مسلمان چون کنم
مولد من بد حجاز و تیغ روویم کشید
بدمدینه موطنم اکنون شدم رونا امید
مرکجا بردم وطن خصمم از بیرون شید
رفتم از دست ای مسلمانان شوم آخر شهید
الفراق ی اهل ایمان الوداع ی اهل دین
فارحمونی و انصرونی یا جمیع المسلمین

قدر ناشناس اسلام که نمیدانند اسلام چیست و معین عالم اسلام کیست به تنقید خیالات آنها میپردازند یا بنابر ضعف دلائل عقلیه که مورخین اسلام غیر از سند قرآن درین باب برهانی نداشتند و مدعی آن را مسند نمیدانست و بدلائل عقلی ثبوت اینگونه دعاوی غیر ممکن و تسلیم کرده باشند امابعقیدهٔ خود هم که با آیه (ومن نصر الامن عندالله العزیز الحکیم) از ته دل ایمان دارم ، و میدانم که علم نصرت اسلام از آنجا بلندی پذیر است این مسئله را یکی از اعاظم سند دعوی خود میشمارم .

(ج) الحق اسلام را نشاید ، تا از محالاتیکه احکام قرآنی شاهد ثبوت آن باشد از در انکار در آید .

آقا جان با آنکه میدانید ، و یقین کامل دارید که حضرت ناصر حقیقی همه جا مدد کار اسلام است چرا این قدر خود را پریشان وا مینمائید ؟

ای دریغا آن همه انصار و اعوانم چه شد
آن هواخواهان دیندار مسلمانم چه شد
آن عساکرها و سربازان شجعانم چه شد
این وفاداران صاحب علم و عرفانم چه شد
وه که ازاین غربی وای ازین یاوری
می زند زد خدا و مصطفی این داوری
ای مسلمانان روان گردید اشک از دیدها
شمهٔ از غربت اسلام گفتم با شما
وقت بیان گریه کردن هست مرضی خدا
بشنوید این دم زمن حال غریب بینوا
پیشوای عالم اسلام نور مشرقین
سبط پیغمبر شهید کربلا یعنی حسین
آه از آن ساعت که آن نور دو چشم مصطفی
ماند بی یار و معین اندر زمین کربلا
نوجوانانش شهید و اهل بیتش بینوا
یاورانش اوفتاده غرق خون در خاکها
هر طرف کرد او نظر از بهر خود یاری نیافت
پادشاه کشور دین بود غمخواری نیافت
یکطرف اکبر جوانش پیش چشمش شد شهید
یکطرف افتاده عباس علمدار رشید
یکطرف قاسم بناکامی بخاک و خون طپید
یکطرف از تشنگی طفلانش از جان ناامید
بالب تشنه تن مجروح شاه باوفا
گفت هل من ناصر ینصر لآل المصطفی
استغاثه شاه دین آمد چو مردم را بگوش
شد بلند از اهل بیتش بانگ افغان و خروش
سوی خیمه اسب خود را راند و بیرون شد ز هوش
گفت کرد بدای حرم مصطفی یکدم خموش
این فغان و ناله تان در بین نامحرم ز چیست
گریه و ناله باواز بلند از بهر کیست
عرض کردندش چو کردی زاستغاثه انتخاب
طفلک بی شیرت اصغر آمد اندر پیچ و تاب
بالب خشکیده مردم مینماید اضطراب
با زبان حال میگوید که ای عالی جناب
شد فراموشت ز من گفتی که من بی یاورم
لایق قربان نداستی مگر من اصغرم
آه وافسوس ای پدر طفلم ندارم قدرتی
تا بگیرم اسلحه بهرت نمایم نصرتی
خود بمیدانم ببر گردنم نه منتی
تا دهم جان اندر آغوشت ببینم زحمتی
گرچه خوردم حلق بر تیر بلائی میزنم
وقت مردن در حضورت دست و پائی میزنم
طفل خود بگرفت و آمد سوی میدان شاه دین
گفت با آن فرقهٔ بیدین باواز حزین
کای گروه آخر منم فرزند خیرالمرسلین
مادرم خیرالنسا بابم امیر المؤمنین
من حسینم آنکه جدم افتخار عالمین
بارها گفته حسین (۱) از من بود من از حسین
عترت پیغمبرم امروز در بین شما
کرد پیغمبر سفارش بارها در حق ما
که گذارم (۲) بین تان قرآن و عترت رهنما
هر گز از هم عترت و قرآن نمیگردد جدا
از چه با قرآن و پیغمبر حقارت میکنید
عترت او را ز کینه قتل و غارت میکنید

۱ اشاره بحدیث شریف حسین منی و انا من حسین
۲ اشاره بحدیث شریف انی تارکم فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی —

در چهاپ خانه حروفی دار السلطنهٔ کابل طبع گردید
(سر محرر پاینده محمد)